

**ΕΦΕΣΗ ΚΑΤΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ  
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΡ. 146/2021 (Συνεκδικασθείσες  
Υποθ. Αρ. 6329/2013, 6495/2013, 6496/2013 και 6514/2013)**

**15 Μαρτίου, 2024**

**[Γ.Ν. ΓΙΑΣΕΜΗΣ, Λ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Δ/ΣΤΕΣ]**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

*Εφεσείουσα/Καθ' ης η Αίτηση*

v.

1. ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Υπ. Αρ. 6329/2013)
2. ΑΝΔΡΕΑ ΗΛΙΑΔΗ (Υπ. Αρ. 6495/2013)
3. ΓΙΑΝΝΗ ΚΥΠΡΗ (Υπ. Αρ. 6496/2013)
4. ΑΝΔΡΕΑ ΑΡΤΕΜΗ (Υπ. Αρ. 6514/2013)
5. ΚΩΣΤΑ Ζ. ΣΕΒΕΡΗ (Υπ. Αρ. 6514/2013)
6. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ (Υπ. Αρ. 6514/2013)
7. ΚΩΣΤΑ ΧΑΤΖΗΠΑΠΑ (Υπ. Αρ. 6514/2013)

*Εφεσίβλητων/Αιτητών*

-----  
*P. Πασιουρτίδου (κα) για Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί ΔΕΠΕ, για την Εφεσείουσα*

*Π. Πολυβίου μαζί με Μ. Αντωνίου (κα, για Χρυσ αφίνης & Πολυβίου ΔΕΠΕ) για  
Εφεσίβλητη αρ. 1*

*Ξ. Κουσταή (κα) για Στέλιος Παναγίδης ΔΕΠΕ, για Εφεσίβλητο 2*

*Γ. Βαλιαντής με Χρ. Παρασκευά, (κα) για Λουκής Παπαφιλίππου & Σία ΔΕΠΕ, για  
Εφεσίβλητο 3*

*P. Ιάσωνος (κα), για Chrysis Demetriades & Co LLC, για Εφεσίβλητους 4-7*

*Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τον Δικαστή Γ.Ν. Γιασεμή.*

-----  
**ΑΠΟΦΑΣΗ**

*Εισαγωγή*

**ΓΙΑΣΕΜΗΣ, Δ.** Η παρούσα έφεση, στρέφεται κατά της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, (το Δικαστήριο), σε αριθμό συνεκδικασθεισών προσφυγών, ημερομηνίας 29.10.2021. Με αυτή, ακυρώθηκε απόφαση της εφεσείουσας, Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, (η Επιτροπή), ημερομηνίας 30.9.2013, με την οποία είχαν επιβληθεί στους εφεσίβλητους διοικητικά πρόστιμα, σε διαφορετικό ποσό στον κάθε ένα από αυτούς. Είχε προηγηθεί απόφαση της Επιτροπής, ημερομηνίας 2.7.2013, στο πλαίσιο της οποίας διαπιστώθηκε, ότι στις 13.1.2010 και στις 28.4.2010, αντίστοιχα, οι εφεσίβλητοι είχαν παραβεί συγκεκριμένες πρόνοιες *του περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμου του 2005, Ν.116(Ι)/2005*, αναφορικά με την επένδυση της εφεσίβλητης 1, Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, (η Τράπεζα), σε Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.

Η απόφαση της Επιτροπής, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 30.9.2013, λήφθηκε κατόπιν γραπτών παραστάσεων που υπέβαλαν η Τράπεζα και οι λοιποί εφεσίβλητοι, καθώς, επίσης, στη βάση πορίσματος ερευνώντων λειτουργών που είχαν διοριστεί με σκοπό τη διερεύνηση, τυχόν, παραβάσεων της προαναφερθείσας νομοθεσίας. Η κλήτευση, ειδικά, των εφεσιβλήτων 2 έως 7 ενώπιον της Επιτροπής, είχε κριθεί αναγκαία, λόγω της θέσης που κατείχε ο κάθε ένας από αυτούς στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Κάποιοι κατείχαν θέση εκτελεστικού συμβούλου

και κάποιοι θέση μη εκτελεστικού συμβούλου. Ο λόγος, που η Επιτροπή επέβαλε διοικητικά πρόστιμα και σε αυτούς, ήταν επειδή έκρινε πως, οι διαπιστωθείσες, ως άνω, παραβιάσεις, ουσιαστικά, οφείλονταν σε δική τους υπαιτιότητα, εφόσον η Τράπεζα είχε ενεργήσει μέσω τους. Σε σχέση δε με το ύψος του διοικητικού προστίμου που επέβαλε στους εφεσίβλητους 2 έως 7, προφανώς, έλαβε υπόψη την, αντίστοιχη, ευθύνη τους.

Κατά της πιο πάνω απόφασης της Επιτροπής, προβλήθηκαν είκοσι (20), συνολικά, λόγοι ακύρωσης. Από αυτούς, εξετάστηκε, προκαταρκτικά, μόνο ο πρώτος, ο οποίος και έγινε δεκτός. Εξ ου και η παρούσα έφεση, εκ μέρους της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, ήταν η θέση των αιτητών, εφεσιβλήτων, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε κατά παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, όπως αυτή ορίζεται στο **άρθρο 42 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(Ι)/1999, (ο Νόμος)**. Εισηγήθηκαν, συναφώς, ότι έπασχε η σύνθεση της Επιτροπής, για το λόγο ότι η Πρόεδρος της, κ. Δήμητρα Καλογήρου, είχε κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρία, κατά την οποία είχε ληφθεί η υπό αναφορά απόφαση, επειδή η ίδια «ήταν εμπλεκόμενο μέρος σε διένεξη και/ή διαφορά και/ή αντιδικία», με την Τράπεζα. Το γεγονός, τούτο, δεν καθιστούσε την κ. Καλογήρου αμερόληπτη, από αντικειμενικής άποψης, ως θα έπρεπε, με αποτέλεσμα να εξέλει τα απαραίτητα εγγύα για αμερόληπτη κρίση, από την Επιτροπή.

### ***Τα γεγονότα***

Τα σχετικά γεγονότα αναφέρονται στην απόφαση. Προέκυψαν από μαρτυρία και από έγγραφα που κατατέθηκαν εκ μέρους της Τράπεζας και από την κ. Καλογήρου,

κατόπιν αδείας του Δικαστηρίου. Όπως διαπιστώνεται από αυτά, έρεισμα για την πιο πάνω εισήγηση, ήταν η ύπαρξη δύο δανείων, για €690.000.- και για €350.000.-, τα οποία ο σύζυγος της Προέδρου της Επιτροπής, κ. Ανδρέας Αντωνιάδης, είχε συνάψει κατά το 2006 και το 2010, αντίστοιχα, με τη Λαϊκή Τράπεζα, το πρώτο για οικιστικούς σκοπούς, σε σχέση με τα οποία η κ. Καλογήρου, εκτός από εγγυήτρια, ήταν και ενυπόθηκος οφειλέτρια. Τα εν λόγω δάνεια, με την έκδοση, στις 29.3.2013, του *περί Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Διατάγματος του 2013, (Κ.Δ.Π. 104/2013)*, μεταφέρθηκαν στην Τράπεζα Κύπρου. Ως είχαν δε τα πράγματα, κατά τον πιο πάνω χρόνο, αυτά παρουσίαζαν καθυστερήσεις στην αποπληρωμή τους. Για το λόγο αυτό, ο κ. Αντωνιάδης είχε αιτηθεί την αναδιάρθρωση τους. Το αίτημα του, φέρεται να έγινε προς τη Λαϊκή Τράπεζα. Ωστόσο, εκ των πραγμάτων, αυτό θα εξεταζόταν, πλέον, από την Τράπεζα Κύπρου. Προς επιβεβαίωση και των πιο πάνω, η τελευταία με επιστολή, ημερομηνίας 15.5.2013, ενημέρωσε τον κ. Αντωνιάδη ότι αποδέχθηκε το εν λόγω αίτημα του και πώς θα του παραχωρούσε συγκεκριμένες διευκολύνσεις. Αυτές περιλάμβαναν την απόλυση των καθυστερήσεων για τα δύο δάνεια και την αναστολή πληρωμής δόσεων κεφαλαίου για έξι μήνες, σε σχέση με το δάνειο των €350.000. Στο πλαίσιο, ανωτέρω, ο κ. Αντωνιάδης και η σύζυγος του, κα Καλογήρου, συγκατατέθηκαν όπως υφιστάμενη υποθήκη επί συγκεκριμένων ακινήτων τους, συνέχιζε σε ισχύ, προς εξασφάλιση των, πιο πάνω, παραχωρηθεισών διευκολύνσεων. Το σχετικό έγγραφο συγκατάθεσης, υπογράφηκε και από τους δύο, στις 5.6.2013.

Μεταξύ των εγγράφων που κατατέθηκαν εκ μέρους της Τράπεζας, κατά την προσφορά μαρτυρίας, ήταν και τέσσερις επιστολές. Στάληκαν στην κ. Καλογήρου, σε ημερομηνίες μεταγενέστερες της 30.9.2013, που η Επιτροπή είχε λάβει την υπό κρίση απόφαση της και την ενημέρωναν για καθυστερήσεις σε σχέση με το δάνειο των €350.000.- Οι επιστολές αυτές αναφέρονται στην απόφαση του Δικαστηρίου ως «Τεκμήρια 1 – 4». Έφεραν ημερομηνίες 10.10.2013, 14.11.2013, 19.12.2013 και 23.1.2014, αντίστοιχα, και πληροφορούσαν, συγκεκριμένα, την κ. Καλογήρου ότι ο πρωτοφειλέτης, σύζυγος της κ. Ανδρέας Αντωνιάδης, δεν τήρησε τις υποχρεώσεις του, ως η σχετική συμφωνία, κατά τους χρόνους που είχαν προηγηθεί της αποστολής τους, προφανώς. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα, πληροφορούσε μέσω αυτών την κ. Καλογήρου, ότι βασιζόταν στις εξασφαλίσεις που η ίδια είχε παραχωρήσει, σε σχέση με το προαναφερθέν δάνειο και ότι επιφύλασσε όλα τα νομικά δικαιώματά της, έναντι αυτής. Σημειώνεται, παρεμπιπτόντως πως η πρώτη επιστολή, «Τεκμήριο 1», είχε σταλεί στην κ. Καλογήρου, μόλις δέκα ημέρες μετά τη λήψη από την Επιτροπή, της υπό κρίση απόφασης της, στις 30.9.2013.

### ***Η πρωτόδικη απόφαση***

Το Δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη τα ενώπιον του δεδομένα και αναφέρθηκε στη νομική πτυχή του ζητήματος, έκρινε ότι ευσταθούσε ο προβληθείς λόγος ακύρωσης, περί παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας από την Επιτροπή, από αντικειμενικής άποψης, μέσω της στάσης που είχε τηρήσει η Πρόεδρος της, ως η σχετική διαπίστωση του,. Με δεδομένη την πιο πάνω απόφαση του, το Δικαστήριο δεν

παρέλειψε, επίσης, να επισημάνει πως, ουδέποτε είχε τεθεί θέμα υποκειμενικής μεροληψίας της κ. Καλογήρου. Κατέληξε, λοιπόν, ως ανωτέρω, αφού διαπίστωσε, κατ' αρχάς, ότι «... η μεταξύ της κας Καλογήρου και της Τράπεζας σχέση ήταν, υπό τις περιστάσεις, *ιδιάζουσα*, δοθέντος ότι τα Τεκμήρια 1-4 στην ένορκη δήλωση της κας Χριστοδούλου αναφορικά με τις επίδικες καθυστερήσεις αποστάληκαν μεν μετά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης (με την πρώτη επιστολή να αποστέλλεται 10 μόλις μέρες μετά την επιβολή των επίδικων διοικητικών προστίμων), προφανώς όμως αναφέρονται σε γεγονότα και καταστάσεις που προϋπήρχαν και εμπίπτουν στην έννοια της αστικής μεταξύ τους διαφοράς, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αυτή επιλύθηκε, τελικώς, *εξωδικαστικά*». Στη βάση των λεχθέντων, πιο πάνω, το Δικαστήριο, ουσιαστικά, διαπίστωσε ότι η κ. Καλογήρου γνώριζε για την κατάσταση στην οποία βρίσκονταν τα δάνεια του συζύγου της κατά τον ως άνω ουσιώδη χρόνο και ειδικά για την ύπαρξη καθυστερήσεων στις πληρωμές δόσεων σε σχέση με αυτά. Συνακόλουθα, καθοδηγούμενο από σχετική νομολογία και βιβλιογραφία (ειδικά από το σύγγραμμα ***Ι.Γ. Μαθιουδάκη, Η Αρχή της Αμεροληψίας της Διοίκησης, στην παράγραφο 157, Έκδοση 2008***), χαρακτήρισε τη θέση, στην οποία η κ. Καλογήρου είχε βρεθεί έναντι της Τράπεζας, δεδομένου του συνόλου των προαναφερθεισών συνθηκών, που περιέβαλλαν την εν λόγω συμβατική σχέση τους, ως «ιδιάζουσα», εμπίπτουσα στο ***εδάφιο (2) του άρθρου 42, του Νόμου.***

Επιπρόσθετα, το Δικαστήριο, με αναφορά και σε κάποια άλλα στοιχεία της πιο πάνω συμβατικής σχέσης της κ. Καλογήρου με την Τράπεζα, καθώς, επίσης, της ιδιότητας της ως Προέδρου της Επιτροπής, επεσήμανε και τα εξής: «*Εν πάση δε*

περιπτώσει, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επίδικων δανείων, το γεγονός ότι η ίδια (η κ. Καλογήρου) ήταν ενυπόθηκος οφειλέτης αυτών αλλά και τις παραχωρηθείσες την 15.05.2013 διευκολύνσεις, τις οποίες η ίδια γνώριζε υπογράφοντας τη σχετική προς το σκοπό αυτό Συγκατάθεση ημερομηνίας 05.06.2013 για την εξασφάλιση των εν λόγω διευκολύνσεων, καθιστούσαν θεωρώ επιβεβλημένη, για λόγους αντικειμενικής αμεροληψίας εν τη εννοία του άρθρου 42(1) του Ν. 158(I)/99,, την ανάληψη πρωτοβουλίας από την ίδια την κα Καλογήρου για εξαίρεσή της από την επίδικη διαδικασία, ώστε να αποκλεισθεί κάθε εύλογη αμφιβολία σχετικά με ενδεχόμενη προκατάληψη.» Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Δικαστήριο ενέταξε ευθέως τη διαπιστωθείσα, ανωτέρω, σχέση της κ. Καλογήρου με την Τράπεζα κάτω από τη βασική αρχή της αμεροληψίας που προβλέπεται στο **άρθρο 42(1) του Νόμου**. Η θεώρηση του δε όσον αφορά το χειρισμό στον οποίο η Πρόεδρος της Επιτροπής έπρεπε να είχε προβεί, υπό τις δεδομένες περιστάσεις, ήταν απόλυτα σαφής· έπρεπε να είχε αζαιρευθεί από την υπόθεση η οποία εξετάζετο από την Επιτροπή και στρεφόταν εναντίον της Τράπεζας και των συμβούλων της.

### ***Λόγοι έφεσης 1 και 2***

Με την παρούσα έφεση, προβάλλεται αριθμός λόγων για την ανατροπή της πρωτόδικης απόφασης. Ειδικά με τον πρώτο λόγο έφεσης, η πλευρά της εφεσείουσας, Επιτροπής, εισηγείται ότι το Δικαστήριο εσφαλμένα εξέτασε λόγο ακύρωσης περί παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας που δεν είχε προηγουμένως τεθεί ενώπιον της, ως το εξετάζον διοικητικό όργανο. Τούτο, δεδομένου, όπως αναφέρεται πρόσθετα στο δεύτερο λόγο έφεσης, ότι η Τράπεζα είχε εξαρχής στην κατοχή της τη σχετική

μαρτυρία, παρά την περί αντιθέτου λανθασμένη διαπίστωση του Δικαστηρίου. Η αναφορά εδώ, είναι στον τρόπο με τον οποίο το Δικαστήριο έθεσε το πιο πάνω θέμα, στην απόφαση του. Συγκεκριμένα, διατύπωσε τη θέση ότι η Τράπεζα, ως ένας μεγάλος οργανισμός, δεν ήταν δυνατό να γνώριζε τα στοιχεία και τα δεδομένα καθενός ξεχωριστά των πελατών της. Την υιοθέτησε από την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στην *Υπόθεση Αρ. 804/2017, Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ ν. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, 20.6.2018*. Παρεμπιπτόντως, σημειώνεται πως το θέμα της παραβίασης της πιο πάνω αρχής, τέθηκε πρώτη φορά, εκ μέρους της Τράπεζας, ενώπιον του εκδικάσαντος Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της προσφυγής της τελευταίας, κατά της υπό αναφορά απόφασης της Επιτροπής. Οι ευπαίδευτοι συνήγοροι των μερών ανέπτυξαν τις εκατέρωθεν θέσεις τους με αναφορά στη σχετική νομολογία που αναφέρεται στη συνέχεια.

Τέτοιο θέμα, όπως το πιο πάνω, εξετάστηκε σε διάφορες περιπτώσεις από το Ανώτατο Δικαστήριο. Για σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, είναι σημαντική η διατύπωση, σχετικά, στην υπόθεση *Μάντζιαρης ν. Δημοκρατίας (2010) 3 Α.Α.Δ. 429*. Επρόκειτο για υπόθεση του ευρύτερου δημοσιοϋπαλληλικού τομέα, όπου το θέμα είχε εγερθεί με συγκεκριμένη ευκαιρία· δεν έχει σημασία να γίνει αναφορά στα γεγονότα της. Σε εκείνη την περίπτωση, λοιπόν, το Ανώτατο Δικαστήριο προς επίρρωση της αντίληψης, συναφώς, του πρωτόδικου Δικαστή, διατύπωσε την πάγια θέση της νομολογίας<sup>1</sup>, αναφέροντας στις σελίδες 432 έως 433 τα εξής: «Αναφορικά με τον πρώτο λόγο έφεσης θεωρούμε ότι ο ευπαίδευτος αδελφός Δικαστής καθοδηγήθηκε από ορθές

---

<sup>1</sup> Αναφορικά με την Αίτηση του Χαράλαμπου Τσοουλιά (1989) 1 Α.Α.Δ. 62, Αναφορικά με την Αίτηση του Γιάννου Νικολαΐδη (1997) 1 Α.Α.Δ. 890 και Μιχαηλίδης κ.ά. ν. Σκαμπίλα (2001) 1 Α.Α.Δ. 1290

*αρχές της νομολογίας σύμφωνα με τις οποίες το θέμα της προκατάληψης πρέπει να τίθεται με την πρώτη δυνατή ευκαιρία και σε περίπτωση όπου, ενώ υπάρχει πλήρης γνώση των γεγονότων που θεμελιώνουν το ενδεχόμενο προκατάληψης, ο διάδικος αδρανεύει να το εγείρει, το δικαίωμά του θεωρείται ως εγκαταλειφθέν».*

Προηγουμένως, στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Χατζηχάγνα κ.α. (2007) 3 Α.Α.Δ. 116*, εξηγείται ότι η πιο πάνω θεώρηση είναι αναγκαία ώστε, η διαδικασία να προχωρεί απρόσκοπτα. Αφού διατυπώνεται ο κανόνας, ανωτέρω, αναφέρεται, επίσης, στις σελίδες 119 έως 120, με τον πλέον εμφαντικό τρόπο, πως *«Δεν νοείται ο ενδιαφερόμενος να μένει σιωπηλός και ανάλογα με την τελική απόφαση του διοικητικού οργάνου όταν π.χ. δεν τον ευνοεί, να επιλέγει σε μεταγενέστερο στάδιο, και ειδικότερα ενώπιον του Δικαστηρίου να την προβάλει. Σε τέτοια περίπτωση ο ισχυρισμός δεν θα εξεταστεί.»*. Επομένως, είναι βασικό ότι το Δικαστήριο για να δύναται να οδηγηθεί σε ασφαλές συμπέρασμα ότι διάδικος εγκατέλειψε το δικαίωμα του να εγείρει θέμα παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας, πρέπει να βεβαιώνεται, το ίδιο, ότι αυτός είχε πλήρη γνώση των γεγονότων, που δικαιολογούσαν την έγερση του σε προηγούμενο στάδιο, ενώπιον του διοικητικού οργάνου. Μέχρι την απόκτηση τέτοιας γνώσης, δεν θεωρείται ότι υπήρξε εγκατάλειψη του δικαιώματος για την προβολή του. Επομένως, δεν υπάρχει τέτοιος απόλυτος κανόνας, ως η εισήγηση, ανωτέρω, της εφεσείουσας.

Στην προκειμένη περίπτωση, τα γεγονότα τα οποία αποτέλεσαν το υπόβαθρο για την έγερση του υπό αναφορά λόγου ακύρωσης, ήταν συγκεκριμένες επιστολές τις οποίες η Τράπεζα απέστειλε στην κ. Καλογήρου. Μεταξύ αυτών, ήταν και οι επιστολές *«Τεκμήρια 1-4»*. Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι, εν λόγω, επιστολές

βρίσκονταν στην κατοχή της Τράπεζας. Τούτο, όμως, δεν συνεπάγεται, συγχρόνως, γνώση από την Τράπεζα και βεβαίως ούτε από τους δικηγόρους της, περί της ύπαρξης τους. Όπως αναφέρθηκε στη μαρτυρία, αυτές ήρθαν στο φως μετά από έρευνα η οποία διεξήχθη με οδηγίες των τελευταίων προς την Τράπεζα, κατά το στάδιο που η προσφυγή της τελευταίας, εκκρεμούσε ενώπιον του Δικαστηρίου. Επομένως, δεν είναι ορθή η θέση εκ μέρους της Επιτροπής ότι η Τράπεζα είχε γνώση περί της ύπαρξης των επιστολών, κατά το χρόνο που η υπόθεση βρισκόταν ενώπιον, της ίδιας. Τίποτε λιγότερο από πραγματική γνώση των σχετικών γεγονότων, δεν είναι αρκετή για να δικαιολογεί την έγερση λόγου παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας από επηρεαζόμενο πρόσωπο. Εφόσον δε προκύψει τέτοια γνώση, το εν λόγω πρόσωπο μπορεί και πρέπει να εγείρει το θέμα με την πρώτη δυνατή ευκαιρία. Αυτός είναι ο κανόνας, όπως προκύπτει από τη σχετική νομολογία, μη εξαιρουμένης της πρόσφατης **Αναθεωρητικής Έφεσης Αρ. 11/2015, Δημοκρατία ν. Δρ. Χριστοδούλου, 1.11.2021**, η οποία, ουσιαστικά, υιοθετεί την προηγηθείσα σχετική επί του θέματος νομολογία.

Επιπρόσθετα, σε σχέση με την παρούσα περίπτωση, πάντοτε, δε διαφεύγει της προσοχής ότι οι εν λόγω επιστολές κατατέθηκαν, ως μαρτυρία, κατόπιν αδείας την οποία το Δικαστήριο έδωσε στην πλευρά της Τράπεζας. Τούτο, αναφέρεται σε πρακτικό ημερομηνίας 23.7.2020, κατά την οποία ημερομηνία το Δικαστήριο, με ρητή συγκατάθεση των συνηγόρων της Επιτροπής, ενέκρινε σχετική αίτηση της Τράπεζας, για προσφορά μαρτυρίας εκ μέρους της, με ένορκη δήλωση. Στο ίδιο πλαίσιο, ανωτέρω, δόθηκε, επίσης, από το Δικαστήριο άδεια στην κ. Καλογήρου, να καταχωρήσει και αυτή ένορκη δήλωση σε απάντηση, όπως και έγινε. Στη συνέχεια, η κ. Καλογήρου αντεξετάστηκε επί της ενόρκου δηλώσεως της. Η εν λόγω μαρτυρία της έφερε στο φως

και άλλα γεγονότα, τα οποία λήφθηκαν, επίσης, υπόψη, ως σχετικά με τον υπό αναφορά λόγο ακύρωσης, αφού, όπως προκύπτει από τα αποσπάσματα της απόφασης, που παρατίθενται πιο πάνω, το Δικαστήριο βασίστηκε και σε αυτά, κατά τη διαμόρφωση της κρίσης του για την αποδοχή του. Σημειώνεται, συναφώς, πως δεν αμφισβητείται η ορθότητα του πιο πάνω χειρισμού από το Δικαστήριο. Επομένως, στη βάση των όσων αναφέρονται πιο πάνω, ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος έφεσης δεν μπορούν να επιτύχουν.

### *Λόγοι έφεσης 3, 4 και 5*

Ακολούθως, με τα όσα προβάλλονται στον τρίτο λόγο έφεσης, η εφεσείουσα θεωρεί λανθασμένη την προαναφερθείσα διαπίστωση του Δικαστηρίου περί ύπαρξης «ιδιάζουσας σχέσης» μεταξύ της κ. Καλογήρου και της Τράπεζας, εμπίπτουσα στην έννοια της αστικής διαφοράς. Επιπρόσθετα, με τον τέταρτο λόγο, εισηγείται ότι το Δικαστήριο, λανθασμένα συνεκτίμησε την ιδιότητα της κ. Καλογήρου, ως Προέδρου της Επιτροπής, και τον εποπτεύοντα αυτής ρόλο, επί της Τράπεζας, καθώς, επίσης, τα λοιπά στοιχεία που συνθέτουν τη συμβατική σχέση της με την τελευταία, για να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι υπήρξε παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας. Στην αιτιολογία και των δύο πιο πάνω λόγων έφεσης εξειδικεύεται ότι, κατά τη λήψη της υπό αναφορά απόφασης της Επιτροπής, στις 30.9.2013, η Πρόεδρος της, κα Καλογήρου, δεν θα μπορούσε να γνώριζε για καθυστερήσεις του συζύγου της, σε σχέση με τις δανειακές του υποχρεώσεις έναντι της Τράπεζας. Τούτο, δεδομένου ότι οι επιστολές, «Τεκμήρια 1-4», είχαν σταλεί στην κ. Καλογήρου μεταγενέστερα του, ως άνω, ουσιώδους χρόνου. Σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση, υποστηρίζεται πως τα

όσα, σχετικά, ανέφερε η κ. Καλογήρου κατά την αντεξέταση της, έγιναν δεκτά από το Δικαστήριο, ως αξιόπιστη μαρτυρία.

Στο σημείο τούτο, διευκρινίζεται πως η τελευταία εισήγηση, ανωτέρω, δεν είναι ακριβώς ορθή. Το Δικαστήριο, κατά την ενασχόληση του με την μαρτυρία που είχε προσφερθεί, όπως έχει προαναφερθεί, τόνισε ειδικά, ότι αποδεχόταν «...ως αληθινή και ειλικρινή την κατ' επανάληψη αναφορά της κ. Καλογήρου ότι η ίδια δεν θεωρούσε ότι βρίσκεται σε οποιαδήποτε αντιπαράθεση ή διένεξη με την Τράπεζα...» και ότι «οι περί του αντιθέτου υποβολές που τις υποβλήθηκαν δεν ... έπληξαν την αξιοπιστία της». Εν ολίγοις, το Δικαστήριο έκρινε την αξιοπιστία της κ. Καλογήρου, σε σχέση με την πιο πάνω πτυχή και όχι κατά πόσο η ίδια γνώριζε για καθυστερήσεις που υπήρχαν και οδήγησαν στην αποστολή προς αυτή, από την Τράπεζα, των επιστολών «Τεκμήρια 1 – 4». Επομένως, δε διαπιστώνεται οποιαδήποτε αντίφαση, ως προς το χειρισμό από το Δικαστήριο της εν λόγω μαρτυρίας της κ. Καλογήρου. Τοιουτοτρόπως, παρέμενε αλώβητη η διαπίστωση του, που αναφέρεται προηγουμένως, ότι η κ. Καλογήρου γνώριζε για καθυστερήσεις σε σχέση με τις δανειακές υποχρεώσεις του συζύγου της, προς την Τράπεζα.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες εισηγήσεις στους, προαναφερθέντες, δύο λόγους έφεσης, οι ευπαίδευτοι συνήγοροι, εκ μέρους της εφεσείουσας, υπεραμύνθηκαν της θέσης ότι η Πρόεδρος της, κ. Καλογήρου, δεν γνώριζε, κατά τον ουσιώδη χρόνο, για οποιεσδήποτε καθυστερήσεις σε σχέση με τα δάνεια του συζύγου της. Προς τούτο επεσήμαναν το γεγονός ότι οι επιστολές «Τεκμήρια 1-4» ήταν μεταγενέστερες του εν

λόγω χρόνου. Επομένως, κατά την εισήγηση τους δεν μπορούσε και να υπήρχε «ιδιάζουσα σχέση» μεταξύ της κ. Καλογήρου και της Τράπεζας, καθ' ον χρόνο η πρώτη τελούσε σε άγνοια για ό,τι δυνατό να αποτελούσε αστική διαφορά. Εκ μέρους της Τράπεζας, υποστηρίχθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου σε σχέση και με την πτυχή αυτή, με εισήγηση για επικύρωση της.

Είναι κατάλληλο εδώ το σημείο να παρατεθούν οι σχετικές, με τα υπό εξέταση θέματα, πρόνοιες του *άρθρου 42*. Προβλέπουν τα εξής:

«42.—(1) Κάθε διοικητικό όργανο που μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρέπει να παρέχει τα εχέγγυα της αμερόληπτης κρίσης.

(2) Δε μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρόσωπο που έχει ιδιάζουσα σχέση ή συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τέταρτου βαθμού ή βρίσκεται σε οξεία έχθρα με το άτομο που αφορά η εξεταζόμενη υπόθεση ή που έχει συμφέρον για την έκβασή της.»

Το *εδάφιο (1) του άρθρου 42 του Νόμου*, είναι προφανές, ότι από τη διατύπωση καθιερώνει τη θεμελιακή αρχή της αμεροληψίας που πρέπει να διέπει τη λειτουργία ενός διοικητικού οργάνου, υπό οποιαδήποτε από τις δύο εκφάνσεις της, την υποκειμενική και την αντικειμενική, ώστε να διασφαλίζονται τα εχέγγυα για αμερόληπτη κρίση έναντι του πολίτη. Βέβαια, να λεχθεί πως, η εφαρμογή της εν λόγω αρχής στον τομέα του διοικητικού δικαίου, αναγνωρίστηκε στο Κυπριακό Δίκαιο από νωρίς, στην υπόθεση *Kallouris v. The Republic (1964) CLR 313*, με αναφορά σε νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας της Ελλάδος. Ιδιαίτερα διαφωτιστικό είναι το απόσπασμα από την απόφαση του Συμβουλίου στην υπόθεση *1187/1950 (Τόμος 1950Α, σελίδα 991)*, όπου αναφέρονται τα εξής: ««*Τα όργανα, των οποίων απαιτείται*

κατά νόμον η σύμπραξις διά την παραγωγήν διοικητικής τινος πράξεως, δέον όπως παρέχωσιν εγγύησιν αμερολήπτου κρίσεως. Ο κανών ούτος δεν αποτελεί το περιεχόμενον ηθικού μόνον αιτήματος της Πολιτείας δικαίου, αλλά συνιστά και νομικήν επιταγήν, ης η παράβασις επάγει ακυρότητα, όταν δεσμοί ή ιδιάζουσα σχέσις προς τα πρόσωπα, εις ά αφορά η κρινομένη υπόθεσις, η συμφέρον εις την έκβασίν της, δημιουργούσι τεκμήρια επηρεασμού του οργάνου, κλονίζοντα την πεποίθησιν του διοικουμένου επί το αδιάβλητον της κρίσεως αυτού.»

Έκτοτε, η εν λόγω αρχή, εφαρμόστηκε και σε άλλες υποθέσεις, ειδικά, στο δημοσιοϋπαλληλικό τομέα του Διοικητικού Δικαίου. Στην αντικειμενική πτυχή, εμπίπτει κάθε περίπτωση η οποία, ως εκ των ιδιαίτερων περιστάσεων της, εύλογα οδηγεί τον ανεξάρτητο παρατηρητή στο συμπέρασμα ότι αυτή συνιστά παραβίαση της πιο πάνω αρχής. Σχετική επί τούτου είναι η απόφαση *Δημοκρατία ν. Σολωμού (1998) 3 ΑΑΔ 769*. Επιπρόσθετα, στο *εδάφιο (2)* του πιο πάνω άρθρου, εξειδικεύονται οι πλέον συνηθισμένες προσωπικές, κατά κύριο λόγο, σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ των ανθρώπων ή σχέσεις που προκύπτουν συνεπεία της μεταξύ τους αλληλοεπίδρασης, και μπορεί να ταξινομηθούν, αναλόγως των περιστάσεων τους, σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω δύο εκφάνσεις της. Η στοιχειοθέτηση κάποιας από αυτές, συνεπάγεται, παραβίαση της γενικής αρχής, στο *εδάφιο (1)*, ανωτέρω. Εν πάση περιπτώσει, μια ξεχωριστή κατηγορία, κατά το *εδάφιο (2)*, είναι η «ιδιάζουσα σχέση». Για την ερμηνεία του όρου «ιδιάζουσα» η σχετική νομολογία παρέπεμψε σε λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Τούτη, απαντά στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Σολωμού*, ανωτέρω, όπου *στη σελίδα 775*, αναφέρονται, σχετικά, τα εξής:

«Ιδιάζουσα είναι η σχέση που ξεχωρίζει, που διαφέρει ή διακρίνεται από άλλη και ο δεσμός είναι σχέση που προϋποθέτει ή συνεπάγεται ηθικό, νομικό ή συναισθηματικό σύνδεσμο. (Βλ. Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Γ. Μπαμπινιώτη, Έκδοση 1998, σελ. 774 και 471).»

Το Δικαστήριο, λοιπόν, υπό το φως των πιο πάνω γεγονότων κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι κατά το χρόνο που η Επιτροπή έλαβε την υπό αναφορά απόφαση της, αντικείμενο των προαναφερθεισών προσφυγών, η Πρόεδρος της, κα Καλογήρου, βρισκόταν σε «ιδιάζουσα σχέση» με την Τράπεζα. Όπως δε εξηγεί, είχε εμφολωρήσει στη συμβατική σχέση τους διαφορά, η οποία ενέπιπτε στον τομέα του αστικού δικαίου. Η διαπίστωση αυτή, του Δικαστηρίου, είναι ορθή και βασίζεται σε αδιαμφισβήτητα γεγονότα. Συγκεκριμένα, η παροχή από την Πρόεδρο της Επιτροπής προς την Τράπεζα προσωπικών, καθώς, επίσης, ενυπόθηκων εξασφαλίσεων, σε σχέση με τα δάνεια του συζύγου της, κ. Αντωνιάδη, σύμφωνα με τη μαρτυρία που είχε τεθεί ενώπιον του, αν και δεν εξελίχθηκε σε δικαστική διαφορά, ωστόσο, κατά τον εν λόγω ουσιώδη χρόνο, αυτή αποτελούσε, ουσιαστικά, μια εν δυνάμει διαφορά της φύσης αυτής, ως εκ των επισφαλών δανείων του τελευταίου. Ανεξάρτητα δε, αν η δανειακή σχέση του με την Τράπεζα, να είχε διευθετηθεί στις 5.6.2013, με κάποιο τρόπο, εντούτοις η εν λόγω διευθέτηση δεν φαίνεται να διάρκεσε για πολύ. Οι επιστολές «Τεκμήρια 1-4», ακριβώς, καταδεικνύουν πως η προαναφερθείσα διευθέτηση δεν λειτούργησε ορθά, στη βάση των συμφωνηθέντων τα δάνεια, προφανώς, δεν εξυπηρετούντο, ως οι όροι της σχετικής διευθέτησης. Αυτές, αν και «μεταγενέστερες» της υπό κρίση απόφασης της Επιτροπής, παρέπεμπαν σε παρελθόντα χρόνο και αναφέρονταν σε καθυστερήσεις, που είχαν στο χρόνο εκείνο σημειωθεί. Δεν υπήρξε οποιαδήποτε αμφισβήτηση περί τούτου. Η αποστολή τους δε, εύλογα, μπορούσε να θεωρηθεί ότι προειδοποιούσε για το

ενδεχόμενο εκδήλωσης, ακόμα και δικαστικής διαφοράς στον τομέα του αστικού δικαίου, μεταξύ του κ. Αντωνιάδη και της Τράπεζας, κατά συνέπεια και με την κ. Καλογήρου, Πρόεδρο της Επιτροπής, ως εκ των εξασφαλίσεων που αυτή είχε παραχωρήσει στην Τράπεζα.

Με δύο δάνεια, λοιπόν, για ένα καθόλου ευκαταφρόνητο, συνολικά, ποσό, το οποίο ξεπερνούσε το ένα εκατομμύριο ευρώ και με προηγούμενο καθυστερήσεων που επέβαλαν, κατά το πρώτο ήμισυ του 2013 την αναδιάρθρωση τους, η εγγυήτρια και συγχρόνως, ενυπόθηκος οφειλέτρια αυτών, κ. Καλογήρου, κατά την αντίληψη του ανεξάρτητου παρατηρητή, δεν θα έπρεπε να εφησυχάζει. Και, βεβαίως, εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτή τηρείτο ενήμερη, από το δανειστή. Πόσο μάλλον, που αυτός ήταν ο σύζυγος της και μπορούσε να του ζητήσει να την ενημερώσει, σε σχέση με την εξυπηρέτηση των δανείων, ανά πάσα στιγμή. Επομένως, το Δικαστήριο, ορθά συμπεράνε ότι η κ. Καλογήρου γνώριζε για την κατάσταση των εν λόγω δανείων, όπως τούτη είχε εξελιχθεί και υφίστατο μετά την αναδιοργάνωση τους, εφόσον δεν τηρούντο οι όροι της. Ακριβώς, οι επιστολές, *Τεκμήρια 1-4*», επιβεβαίωναν για την ύπαρξη καθυστερήσεων κατά τον εν λόγω ουσιώδη χρόνο. Ειδικά, η επιστολή ημερομηνίας 10.10.2013, «Τεκμήριο 1», που της είχε σταλεί, δέκα (10) μέρες μετά τη λήψη της υπό κρίση απόφασης από την Επιτροπή και καταδείκνυε ότι υπήρχαν καθυστερήσεις όσον αφορά το δάνειο των €350.000.-. Επομένως, στις 30.9.2013, η κ. Καλογήρου γνώριζε, οπωσδήποτε, για τα συγκεκριμένα δύο δάνεια του συζύγου της καθώς, επίσης, για το γεγονός ότι αυτά δεν εξυπηρετούνταν, λόγω και του πρόσφατου, τότε, κουρέματος καταθέσεων, που είχε επιβληθεί, όπως η ίδια αναγνώρισε στη μαρτυρία της. Μάλιστα, η κ. Καλογήρου αναφέρθηκε στο εν λόγω γεγονός, προκειμένου να καταδείκνυε ότι

αυτό είχε οδηγήσει στην επιδείνωση της δυνατότητας για εξυπηρέτηση των δανείων του συζύγου της, με την Τράπεζα, καθιστώντας τα, έτσι, επισφαλή.

Έπειτα, να σημειωθεί ότι η κ. Καλογήρου, δεν ήταν μια απλή και ανειδίκευτη πολίτης. Ήταν η Πρόεδρος της Επιτροπής, με ό,τι τούτο συνεπάγεται και ως προς τις γνώσεις της, σε σχέση με θέματα χρηματοοικονομικής φύσεως. Λόγω και του κουρέματος των καταθέσεων, εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2013, στο οποίο γεγονός η ίδια αναφέρθηκε, όπως έχει εξηγηθεί προηγουμένως, εύλογα, μπορούσε να θεωρηθεί ότι η κ. Καλογήρου θα είχε έγνοια αν όχι και ανησυχία, για την πορεία των δανείων του συζύγου της, ειδικά με δεδομένο ότι είχε παραχωρήσει σε σχέση με αυτά, προς το σκοπό εξασφάλισης τους, προσωπική εγγύηση, καθώς, επίσης, υποθήκη επί συγκεκριμένου ακινήτου της. Τούτα, ασφαλώς, είναι θέματα που δε θα διέφευγαν της προσοχής του αντικειμενικού παρατηρητή, στη διαμόρφωση της κρίσης του, όσον αφορά την αντικειμενική αμεροληψία της κ. Καλογήρου.

Εν πάση περιπτώσει, προφανώς, η παρούσα υπόθεση είναι μοναδική. Δεν υπάρχει παρόμοια της στη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπου να είχε τεθεί θέμα παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας από φορέα διοικητικού οργάνου, όπως, εν προκειμένω, η Πρόεδρος της Επιτροπής και υπό παρόμοιες συνθήκες. Πρέπει εδώ να γίνει, εκ νέου, αναφορά, στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Σολωμού**. Ειδικά, το απόσπασμα στις σελίδες 774 έως 775 είναι ιδιαίτερα διαφωτιστικό, για τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω αρχής, σε περίπτωση όπως είναι η παρούσα. Αναφέρονται εκεί τα εξής: *«Στην υπό κρίση υπόθεση δεν καλούμεθα να αποφασίσουμε κατά πόσον συνάγεται έλλειψη αμεροληψίας, γιατί εξάλλου, κανένα στοιχείο δεν προσκομίστηκε*

ενώπιόν μας προς τον σκοπό αυτό. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο τεκμαίρεται επηρεασμός της κρίσης του Γενικού Διευθυντή, έτσι που να κλονίζει την πεποίθηση του διοικούμενου για το αδιάβλητό της, επειδή σύστησε για προαγωγή το σύζυγο της ιδιαιτέρας του, χωρίς μάλιστα να αναφέρει το γεγονός αυτό στην ΕΔΥ. Είναι αυτή η σχέση ιδιάζουσα; Συνδέεται ο Γενικός Διευθυντής, ενόψει της επαγγελματικής σχέσης του με την ιδιαιτέρα του, διά δεσμού ή ιδιάζουσας σχέσης, όπως προνοεί ο Νόμος». Η απάντηση και στα δύο, πιο πάνω, ερωτήματα ήταν καταφατική.

Ένα άλλο παράδειγμα, που εξετάζει τον τρόπο διασφάλισης της αντικειμενικής πτυχής της αρχής της αμεροληψίας, αποτελεί η υπόθεση *Pescador Valero v. Spain, Application no. 62435/2000, 24.9.2003*. Τα αποσπάσματα στις παραγράφους 27, 28 και 29, παρέχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των γεγονότων και του τρόπου εφαρμογής της συγκεκριμένης αρχής στον τομέα της δικαστικής δικαιοσύνης. Αναφέρεται εκεί:

“27. It remains to be determined whether the applicant’s fears about the judge’s impartiality were legitimate, given the professional relations between the judge and the other party to the proceedings, and whether these relations cast doubt on his objective impartiality. For the Court, the answer is yes. The judge was associate professor at the university and had had regular and close professional relations with the university for a number of years. Moreover, he had been receiving regular income from the university in respect of his teaching activities, and that income was not negligible (7,200 euros per annum according to the Government). J.B.L. had therefore concurrently performed the duties of a judge of the Higher Court of Justice of Castilla-La Mancha and those of an associate professor in receipt of income from the opposing party. In the Court’s opinion, this situation could have raised legitimate fears in the applicant that Judge J.B.L. was not approaching his case with the requisite impartiality.

28. In the Court’s view, these circumstances serve objectively to justify the applicant’s apprehension that Judge J.B.L. of the Administrative Division of the Higher Court of Justice of Castilla-La Mancha lacked the requisite impartiality.

29. Consequently, in the present case there has been a violation of Article 6 § 1 of the Convention as regards the requirement of an impartial tribunal.”

Η παρούσα περίπτωση, ως εκ των ιδιαίτερων γεγονότων της, εμπίπτει κατά κύριο λόγο κάτω από τη γενική αρχή που προβλέπεται στο *άρθρο 42(1)* του *Νόμου*, αλλά και κάτω από το *εδάφιο (2)* αυτού, ειδικά, ως εκ της ύπαρξης της «ιδιάζουσας σχέσης», που έχει προηγουμένως διαπιστωθεί. Τοιουτοτρόπως, διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας, από την Επιτροπή όσον αφορά την υπό αναφορά απόφαση της ημερομηνίας 30.9.2013. Εν προκειμένω, έπασχε η σύνθεση της εφεσείουσας Επιτροπής, ως εκ της συμμετοχής σε αυτή κατά τον, ως άνω, ουσιώδη χρόνο, της Προέδρου της, κ. Καλογήρου. Ο τρίτος, αντικειμενικός παρατηρητής, εύλογα, μπορούσε να θεωρήσει ότι με δεδομένες τις περιστάσεις, ανωτέρω, που περιέβαλλαν τη συγκεκριμένη δανειακή σχέση της κ. Καλογήρου με την Τράπεζα, ενδεχομένως η κρίση της, κατά τη λήψη της υπό αναφορά απόφασης της Επιτροπής, να μην ήταν αμερόληπτη. Οπωσδήποτε, οι εν λόγω περιστάσεις δεν θα τον άφηναν αδιάφορο. Εύλογα, θα δημιουργείτο στη σκέψη του η ύπαρξη κλίματος αντιπαράθεσης, ενδεχομένως και προβληματισμός κατά πόσο η Πρόεδρος της Επιτροπής κατά την άσκηση των καθηκόντων της θα διατηρούσε την αμεροληψία της ή ασυναίσθητα θα ενεργούσε μεροληπτικά στη διαμόρφωση της κρίσης της έναντι της Τράπεζας. Πρόκειται για το «τεκμήριο του επηρεασμού» στο οποίο γίνεται αναφορά στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Σολωμού*. Όπως αναφέρεται στο προαναφερθέν σύγγραμμα *του Ι.Γ. Μαθιουδάκη, στην παράγραφο 157*, η διασφάλιση της αρχής της αμεροληψίας «ενισχύει την έξωθεν καλή μαρτυρία», ενώ συγχρόνως, «προστατεύει και τον φορέα του οργάνου από ψυχοφθόρες συνειδησιακές συγκρούσεις ενόψει ηθικών, οικονομικών και επαγγελματικών αντικρουόμενων παραγόντων». Η πιο πάνω κατάληξη σε σχέση με την Επιτροπή και την Πρόεδρο της, κα Καλογήρου, πλήττει, ευθέως, τη νομιμότητα της απόφασης της Επιτροπής καθόσον αφορά και τους εφεσίβλητους 2 έως 7, εξ

υπαιτιότητας των οποίων διαπιστώθηκε η ευθύνη της Τράπεζας, για την οποία τής επιβλήθηκε το συγκεκριμένο διοικητικό πρόστιμο. Ως εκ της ακύρωσης της εν λόγω απόφασης της Επιτροπής, παραμένει μετέωρη κάθε απόφαση που αφορά ένα από των συγκεκριμένων εφεσιβλήτων.

Εν κατακλείδι, στην περίπτωση αυτή υπήρξε παραβίαση, σε σχέση με όλους τους εφεσίβλητους, της θεμελιακής αρχής της αμεροληψίας. Μάλιστα, στο σημείο αυτό, μπορεί να λεχθεί πως δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε διάκριση, ως προς την εφαρμογή της πιο πάνω αρχής, μεταξύ ενός Δικαστηρίου και μιας Διοικητικής Αρχής. Πόσον μάλλον, όταν η Διοικητική Αρχή έχει το κύρος και τις εξουσίες της Επιτροπής, που της επιτρέπουν να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα, υπό τη μορφή τιμωρητικών κυρώσεων. Επομένως, εφαρμόζεται και εν προκειμένω, ό,τι ελέχθη στην αγγλική υπόθεση *Ex p Pinochet Ugarte (No.2) (1999) 1 All E.R. 577*, όπου στη *σελίδα 588* αναφέρονται τα εξής: «*There is no room for fine distinctions if Lord Hewart CJ's famous dictum is to be observed: it is 'of fundamental importance that justice should not only be done, but should manifestly and undoubtedly be seen to be done' (see R. v. Sussex Justices, ex p McCarthy [1924] 1 KB 256 at 259, [1923] All E.R. Rep. 233 at 234*». Η πιο πάνω διατύπωση, μεταφέρει το διαχρονικό αξίωμα ότι η δικαιοσύνη δεν πρέπει μόνο να απονέμεται, αλλά και να φαίνεται ότι απονέμεται. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως έχει ήδη διαπιστωθεί δεν τηρήθηκε η αρχή της αντικειμενικής αμεροληψίας. Ως εκ τούτου ούτε και οι λόγοι 3, 4 και 5 μπορεί να επιτύχουν.

Για τους πιο πάνω λόγους, λοιπόν, η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Επιδικάζονται έξοδα υπέρ των εφεσιβλήτων και εναντίον της εφεσείδουσας, τα οποία να

υπολογιστούν από την Πρωτοκόλλητή και να εγκριθούν από το Δικαστήριο. Ο υπολογισμός των εξόδων να λαμβάνει υπόψη το βαθμό συμμετοχής στην υπόθεση, καθ' ενός των μερών ξεχωριστά, διά των συνηγόντων τους.

**Γ.Ν. ΓΙΑΣΕΜΗΣ, Δ.**

**Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, Δ.**

**Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Δ.**

*/γκ*